

Затверджено
рішенням вченої ради ННЦГО
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

Рекомендовано на засіданні кафедри
Іноземних мов
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

СИЛАБУС з дисципліни

Інтерпретація тексту

Семестр 2, 2023-2024 н.р.

освітній рівень перший (бакалавр)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
освітня програма: переклад та англійська мова і література (ПАМІЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Радченко Ірина Борисівна, radchenko.inyazdep@kart.edu.ua

Донець Світлана Михайлівна, sv.donets04@gmail.com

Контакти: +38 (057) 730-10-43, e-mail: in_yaz@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 14.00-15.00 (Monday, Wednesday, Friday)

Web-site: <http://www.ukrsurt.com.ua/>

<http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-upp-ua>

<http://www.ukrsurt.com.ua/>

Анотація курсу: метою викладання навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту» полягає у тому, щоб майбутній *бакалавр* у галузі філології вмів розпізнавати художні засоби, які виражають думки автора і його емоційне ставлення до зображеного на основі адекватного сприйняття тексту художньої літератури, організувати практичне вивчення взаємозв'язку всіх виразних засобів і стилістичних прийомів в тексті з позиції одержувача тексту (читача, інтерпретатора), розуміти глибинний смисл художнього тексту, виробити вміння оцінювати художній твір відповідно до його цілісної структури.

Завданням вивчення дисципліни «Інтерпретація тексту» є: навчити студентів оперувати основними категоріями інтерпретації, термінологічним словником з метою багатоаспектного, різновекторного аналізу художнього твору; навчити студентів вирізняти рівні актуалізації мовних одиниць в тексті під час його аналізу та інтерпретації; сприяти розвитку навичок критичного витлумачення художнього твору, розуміння й розпізнавання його характерних ознак в царині жанру, стилю, авторської стилістики, інших параметрів; навчити студентів орієнтуватися в новітніх підходах до витлумачення текстів, стратегіях читання (reading strategies); навчити студентів застосовувати міждисциплінарні зв'язки філологічного спрямування та інших наук гуманітарного циклу; сприяти вдосконаленню навичок й умінь читання, усного та писемного мовлення, комунікативної компетенції іноземною мовою.

Мета курсу: формування компетенцій

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англomовних країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток умінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);
- 5. Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проєктів, вміння презентувати власний проєкт та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія	Дисципліна вільного вибору студента	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2</i> <i>самостійної роботи студента – 4</i>	Перший рівень вищої освіти: (бакалавр)	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Практичні заняття

Змістовий модуль 1. Інтерпретація тексту: предмет вивчення, походження, основні проблеми та категорії. Інтерпретація тексту крізь призму різних мовознавчих й літературознавчих методологічних моделей.

Тема 1. Текст як комунікативна одиниця.

✚ Інтерпретація тексту: предмет вивчення, походження інтерпретації як мистецтва тлумачення тексту, категоріальний апарат, основні проблеми.

✚ Текст як комунікативна одиниця, елементи його когезії, когеренції, завершеності.

Тема 2. Текст як комунікативна одиниця.

✚ Основні категорії тексту. Можливості зв'язності і цілісності тексту.

✚ Понятійні категорії. Тимчасові і просторові категорії.

✚ Хронотоп. Герменевтика. Стилiстична функція. Виразний потенціал контексту.

✚ Коннотативні значення. Поняття конвергенції. Узуальні стилістична і емоційне забарвлення.

Тема 3. Текст як комунікативна одиниця.

✚ Основні ознаки інтерпретативної спільноти.

✚ Конститутивні елементи в рамках тріади «світ автора»—«світ тексту»—«світ читача».

✚ Основні ознаки художності тексту.

✚ Оповідання Е.Гемінгвея *Cat in the Rain*.

Тема 4. Парадигматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

✚ Схема інтерпретації тексту.

✚ Парадигматика тексту: дослідження текстового поля через реалізацію категорії жанру, автора, його історико-ідеологічну, культурологічну та літературну парадигми.

✚ Інтерпретація оповідання К. Менсфілд *The Stranger* з огляду на його парадигматичні особливості.

Тема 5. Парадигматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

✚ Типи читань й читачів.

✚ Способи присутності автора в тексті.

✚ Наративні стратегії.

✚ Глосарій.

✚ Інтерпретація оповідання Е.Колдвелла *Daughter* з огляду на його парадигматичні особливості, способи присутності автора в тексті, емпатію.

Тема 6. Синтагматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

- ✚ Схема інтерпретації тексту.
- ✚ Основні синтагматичні параметри тексту, часо-просторові характеристики оповідання.
- ✚ Синтагматика тексту: елементи фрагментації та інтеграції тексту, функціональні типи мовлення, композиційна побудова тексту.
- ✚ Інтерпретація оповідання С. Джует *A White Heron* з огляду на синтагматику тексту.

Тема 7. Синтагматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

- ✚ Синтагматика тексту: ключові слова, синонімо-антонімічні, тематичні, концептуальні ланцюжки тексту та їх релевантність для ідеї твору.
- ✚ Витлумачення заголовку тексту перед читанням тексту, в процесі читання та по закінченню читання твору.
- ✚ Визначення рівня інформативності та лакунарності художнього тексту.
- ✚ Інтерпретація оповідання Е. Гемінгвея *Hills Like White Elephants*.

Змістовий модуль 2. Інтерпретація тексту крізь призму різних мовознавчих й літературознавчих методологічних моделей

Тема 8. Семантика тексту. Прагматична орієнтація тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

- Визначення категорії актуалізації мовних одиниць на фонографічному, морфологічному, лексичному та синтакстичному рівнях.
- Інтерпретація оповідання Ш. Джексона *The Lottery*.

Тема 9. Семантика тексту. Прагматична орієнтація тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою.

- Визначення стилістичного статусу твору.
- Категорії художнього тропу та поетичної деталі.
- Визначення прагматичної орієнтації тексту, ідеї художнього твору.
- Інтерпретація казки братів Грімм *Snow-white and Rose-red*.

Тема 10. Стратегії читання художнього тексту. Інтерпретація художнього тексту.

- Стратегії читання художнього твору: біографічна, формалістська, психологічна, психоаналітична, архетипно-міфологічна, соціологічна, гендерна.
- Інтерпретація оповідання К. Шопен *A Respectable Woman*.

Тема 11. Стратегії читання художнього тексту. Інтерпретація художнього тексту.

- Стратегії читання художнього твору: критика «читацького відгуку» (*reader-response criticism*), конструктивістська, компаративна, історична.
- Інтерпретація оповідання Л. Г'юїса *On the Road*.

Тема 12. Типи, форми, способи викладу, представлені у художньому прозаїчному тексті.

- Авторське мовлення.
- Власне авторський виклад.
- Композиційно-мовленнєві форми.
- Передоручене мовлення.

Тема 13. Персонажне мовлення.

- Діалогічне мовлення.
- Внутрішнє мовлення.

Тема 14. Невласне-пряме мовлення. Способи викладу.

- Невласне-пряме мовлення.
- Образ персонажа.
- Способи викладу.
- Образ автора.

Тема 15. Невласне-пряме мовлення. Способи викладу.

- Лінгвістичні показники авторського задуму.
- Лінгвістичні показники плану персонажа.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Текст як комунікативна одиниця
2	Основні категорії тексту
3	Основні ознаки інтерпретативної спільноти
4	Парадигматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою
5	Типи читань й читачів. Способи присутності автора в тексті. Наративні стратегії
6	Синтагматика тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою
7	Синтагматика тексту: ключові слова, синонімо-антонімічні, тематичні, концептуальні ланцюжки тексту та їх релевантність для ідеї твору
8	Семантика тексту. Прагматична орієнтація тексту. Інтерпретація художнього тексту за схемою
9	Категорії художнього тропу та поетичної деталі
10	Стратегії читання художнього тексту. Інтерпретація художнього тексту
11	Стратегії читання художнього твору: критика “читацького відгуку” (reader-response criticism), конструктивістська, компаративна, історична
12	Типи, форми, способи викладу, представлені у художньому прозаїчному тексті
13	Персонажне мовлення
14	Невласне-пряме мовлення. Способи викладу
15	Лінгвістичні показники авторського задуму

Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

Рекомендована література

Основна:

1. Антологія світової літературно-критичної думки 20 ст. Львів, 1996.
2. Бабич В. М. Лінгвокраїнознавча інтерпретація англомовного тексту. К., 1990.
3. Воробьева О. П. Текстовые категории и фактор адресата. К., 1993.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова книга, 2004.
5. Dolgusheva O. Useful Tips For Text Interpretation. Кіровоград, 2013.
6. Пригодій С. М., Горенко О. П. Американський романтизм: полікритика. К.: Либідь, 2006.
7. Bal, Mieke. Narratology: introduction to the theory of narrative. Toronto, 1997.
8. Галіч О., Назарець В., Васильєв С. Теорія літератури. К., 2001
9. Практикум з інтерпретації англомовного художнього тексту. У 2 ч.: навч. посібник /укл. І. М.Микитюк. Чернівці, 2004.
10. Harkin, P. Acts of Reading. Upper Saddle River, N.Y., 1999.

Допоміжна:

1. Allan, Graham. Intertextuality. L., N.Y., 2000.
2. Reading Literature. Interpretation and Critical writing. L., 1990.
3. Ткачук О.М. Наратологічний словник. Тернопіль, 2002.
4. Літературознавча компаративістика. Навчальний посібник /Ред. Р.Т. Гром'як. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТДПУ, 2002.
5. Чеснокова Г.В. Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві. К.: Ленвіт, 2011.
6. Пригодій С.М. Фронтірний неоромантизм у літературі США. Різноманітність: Монографія. К.: КНУ імені Тараса Шевченка, вид-во Європ. Ун-ту, 2010.

Інформаційні ресурси:

1. <http://web.mst.edu/~gdoty/classes/concepts-practices/interpretation-literature.html>
2. http://www.k12station.com/k12link_library.html?subject=NLE&sub_cat=105155&final=105158
3. <http://www.criticalreading.com/interpretation.htm>
4. <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/4911>

Вимоги викладача: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Порядок оцінювання результатів навчання:

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів:

Радченко Ірина Борисівна (<http://kart.edu.ua/staff/radchenko-ib>). Напрямки наукової діяльності: англійська та французька лексика.

Донець Світлана Михайлівна (<http://kart.edu.ua/staff/donec-sm>). Отримала ступінь к.філол.н. за спеціальністю 10.02.04 германські мови у 1990 р. Напрямки наукової діяльності: стилістика та лінгвістика тексту, імплікативний потенціал подібних засобів, концептуальна лінгвістика.

Очікувані результати

- Студент наприкінці курсу повинен знати: основні категорії та терміни інтерпретації, рівні актуалізації мовних одиниць в тексті, характерні ознаки художнього тексту в царині жанру, стилю, авторської стилістики, тощо; сучасні підходи до витлумачення текстів, стратегії читання (reading strategies); основні параметри інтерпретації тексту щодо його парадигматичної, синтагматичної, семантичної та прагматичної організації.

- вміти: здійснювати інтерпретацію короткого оповідання у відповідності до програмних вимог, з виділенням фонографічного, морфемного, лексичного та синтаксичного рівнів актуалізації тексту, типу оповіді, стилістичного статусу тексту, його часо-просторових характеристик, фрагментації та інтеграції тексту, його сильних позицій, авторського задуму тощо. При цьому обов'язковим є вільне оперування основними категоріями інтерпретації, усвідомлення взаємодії різних параметрів витлумачення тексту, котре призводить до розуміння, що художній твір є цілісним утворенням із складною

внутрішньою організацією. Самостійно визначати най адекватнішу стратегію читання, проводити інтертекстуальні та компаративні паралелі до інших зразків письменства, висловлювати власне ставлення до опрацьованих джерел літературної критики.

- Мати уявлення щодо задуму автора художнього твору, вміти виділяти в тексті основну думку, деталі, які ілюструють думку, факти, які стосуються певної теми, узагальнювати викладені факти, встановлювати зв'язки між подіями на рівні значення.

Кодекс академічної доброчесності:

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, вміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями:

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>